kasinėjimai buvo tik žvalgomieji, siekiant neardyti pylimo giliau nekasta. Radinių, leidžiančių datuoti piliakalnį, neaptikta. Dar 3 1x1 m dydžio šurfai iškasti į Š nuo piliakalnio. Gyvenvietės kultūrinio sluoksnio nerasta.

Šis piliakalnis priklauso miniatiūrinių piliakalnių grupei ir, kaip ir kiti šio tipo piliakalniai, greičiausiai buvo naudojamas ar tik įrengtas I tūkstantmečio pradžioje.

Arūnas Strazdas

Excavations on Daugėliškiai hill-fort, 1996

In 1996 in the 1st rampart of Daugėliškiai hill-fort (Raseiniai district) LCCH made a 4 m² borehole, where in a depth of 20 cm a layer of clay and daub structure was noted. In the survey of 3 boreholes (a total area of 3 m²) north to the hill-fort, no foot settlement was observed.

Povilas Tebelškis

Bryzgių piliakalnio žvalgomieji tyrinėjimai 1996 metais

Bryzgių piliakalnis, vadinamas Piliakalniu, ir jame esanti Velnio duobė yra Bryzgių kaime (Rokiškio raj., Juodupės s-ja), į V nuo kelio Juodupė–Onuškis, į ŠV nuo kelio Bryzgiai–Kiemiškiai ir Bryzgių kaimo kapinių, miške. Tai didelė apie 250 m ilgio ir apie 100 m pločio kalva, kurios viduryje yra apie 10 m gylio ir apie 50 m pločio duobė, vadinama Velnio duobe.

F. Pokrovskis 1899 m. pažymėjo, kad nors ši kalva ir nevadinama piliakalniu, tačiau žmonės kalba, kad čia senovėje buvusi gyvenvietė ir bažnyčia, kuri vėliau nugrimzdusi po žeme, ką rodanti ir čia esanti didelė duobė. VAK medžiagoje taip pat esama duomenų apie šią kalvą. 1926 m. P. Daunys rašė, kad Bryzgių kaimo Piliakalnis – tai gana aukštas apie 2 ha kalnas. Jo viršuje yra apie 0,5 ha ir iki 15 m gylio Velnio duobė. Tai – nuskendusios bažnyčios vieta. 1935 m. minėta, kad prie Velnio duobės viename kalnelyje, bekasant bulvėms duobes, užtinkama žmonių kaulų, o

ant kalno randama plytų, senoviškų pinigėlių ir įvairių radinių. P. Tarasenka, remdamasis jau minėtu F. Pokrovskiu, nurodo, kad ties Bryzgiais, ant kalno, randama plytgalių bei senoviškų pinigėlių, ne kartą pasitaikę akmeninių kirvukų. 1951 m. užpildytame šio objekto pase parašyta, kad ant kalvos rasta žmonių kaulų ir senovinių daiktų. Šiuo metu kalva ir duobė apaugusios mišku. Kalvos P bei kai kurios R ir V dalys ištisai iškasinėtos bulviarūsiais, P ir V pakraščiu yra ėjęs kelias. Bryzgių kaimo žmonių liudijimu, per Pirmąjį pasaulinį karą kalvos V dalyje buvo iškasta apkasų, čia vyko mūšiai, o kalvos aplinkoje galėjo būti palaidoti žuvę kariai. Apie kokius nors archeologinius radinius vietos gyventojai nieko nežino.

Šio objekto tyrinėjimai buvo vykdomi 1996 m. Jų metu buvo iškastos 4 perkasos, ištirtas bendras 70 m^2 plotas. Perkasos kastos kalvos Š dalyje, nes kitos kalvos vietos, ypač P, ištisai iškasinėtos bulviarūsiais, o aplink Velnio duobę buvo tik siaurų gūbrių, apaugusių medžiais, ir ten vykdyti darbus buvo netikslinga. Tuo tarpu kalvos Š dalyje teritorija lygesnė, čia buvo galima kasti didesnes perkasas.

Perkasos Nr. 1 kv. A-5 35 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, aptiktas nedidelis židinys, jame rastos trys lipdytinių puodų šukės (viena iš jų – brūkšniuotu paviršiumi), o perkasos Nr. 2 kv. A-6 ir A-8, 28 cm ir 32 cm gylyje nuo žemės paviršiaus, užfiksuotos 2 stulpavietės, kurioms datuoti, deja, duomenų nėra. Perkasose Nr. 3–4 aptiktos duobės bei laužavietė yra vėlyvo laikotarpio. 1997 m. Bryzgių senovės gyvenvietė įrašyta į archeologinių vietų sąrašą (A 52).

Negausūs radiniai leidžia teigti, kad kalvos, vadinamos Piliakalniu su Velnio duobe, Š dalyje I tūkst. I pusėje yra buvusi senovės gyvenvietė.

Povilas Tebelškis

Excavation of Bryzgiai supposed hill-fort, 1996

In 1996 in the northern part of the supposed Bryzgiai hill-fort site LCCH excavated an area of 70 m^2. The work revealed a fireplace with modelled pottery and 2 postholes. The settlement is attested to the first half of the 1st millennium.